

Dilemmasamling med fallbeskrivningar

DILEMMA OM BEHÖRIG LÄRARE

Bästa kollega!

På min skola finns en lärare som arbetar mycket bra. Han har både ambition och talang. Jag är angelägen om att han ska få fortsätta på skolan. Det är bara en hake. Han har inte den formella utbildning som krävs för att han ska kunna anställas tillvidare utan tidsbegränsning på den tjänst han sköter så bra!

Varje år tvingas jag annonsera ut tjänsten för att om möjligt få en "behörig" innehavare av tjänsten. Så gjorde jag i somras igen. Då kom det ganska många sökande, de flesta obehöriga, men det var också tre fullt utbildade som sökte.

Min strategi blev då att ligga lågt några veckor. När jag så småningom ringde för att bestämma tid för intervjuer hade de behöriga redan fått annat arbete, precis som jag hade hoppats. Jag bedömde de andra obehöriga sökandena som mindre meriterade och lämpliga än "min" lärare. Alltså kunde jag förordna honom för ett nytt år.

Gjorde jag rätt?

Hur skulle Du gjort?

Hur borde jag gjort och hur skall jag göra i framtiden för att få behålla honom?

Vänliga hälsningar
Begaton Villråde
Rektor

FÖRSÖK TILL ANALYS:

- Regelverket förhindrar BV att tillsvidareanställa den utmärkte läraren A.
- BV förhalar anställningsförfarandet.
- BV uppnår målet att behålla A ett år framåt.

DET MORALISKA PROBLEMET:

- Är det moraliskt försvarbart att förhala ärendet?
- I vems intresse ligger det att A blir kvar?
- Skadar BV någon genom sitt agerande?
- Hur mår BV efteråt?

- Regel-, konsekvens-, eller sinnelagsetik; vilket bör väga tyngst i det här fallet?

LÄRARE VILL INTE UNDERVISA ÅLDERSBLANDAT

På den enda F-6 skolan i det lilla samhället vill lärarna skolår 1-3 åldersblanda med förskoleklassen integrerad. Det ligger helt i linje med skolledningens inriktning. Föräldrarna är osäkra men i stort positiva. Strax innan beslut skall tas händer följande:

Läraren M protesterar: "Jag känner mig tvingad av er andra till det här. Jag har nu bestämt mig. Jag vägrar undervisa åldersblandat, Jag kan inte och tror inte på det. Jag vill ha åldershomogent som jag haft i tio år."

Påföljande samtal bara befäste ställningstagandet – lärare M vägrar blankt att undervisa åldersblandat.

Rektor grubblar. "M är en av mina bästa lärare, hon är bosatt på orten sedan länge och har gott renommé. **Hur ska jag göra?"**

Hjälp rektor!

FÖRSÖK TILL ANALYS:

- Åldersblandad undervisning anses som en utveckling för skolan av såväl lärarna som skolledningen.
- Föräldrarna har informerats om den tänkta förändringen och är i stort positiva.
- I elfte timmen protesterar en av lärarna mot förändringen.

DET MORALISKA PROBLEMET:

- Har förändringen diskuterats med tillräckligt stor öppenhet?
- I vems intresse ligger det att förändringen genomförs?
- Får man ha avvikande åsikter?
- Är förändringen avhängig en deltagare, även om det är en viktig person?

ÅLDERSBLANDAT PÅ SKOLÅR F – 3

På skolan har biträdande rektor och lärarna bedrivit ett intensivt utvecklingsarbete under tre år för att genomföra ett förändrat arbetssätt skolår F – 3. Det har lett till att F – 3 på skolan har organiserats om till åldersblandade klasser. Man är inne på andra året i genomförandefasen av försöket. Skolledningen har enligt egen uppfattning lags ner mycket möda på att sprida information till alla berörda. Kanske har man brustit i uppföljning av hur informationen "gått hem".

Under våren uppvaktas rektor av ett antal föräldrar i bostadsområdet som har haft barn i skolan och som till hösten även har barn som börjar skolår 1 eller förskoleklassen.

Fyra föräldrar framför till rektor att de inte är nöjda med den undervisning som deras barn fått på skolan. De vill inte att deras barn skall undervisas i "B-form". Det har de själva under sin skoltid haft nog av! De vet vilka nackdelar det innebär när barnen senare komme i åldershomogena klasser.

De har också läst att föräldrarna numera kan välja skola och bestämma om undervisningen och hur den ska gå till. Det har politikerna i skolstyrelsen sagt vid samtal med föräldrarna.

De vill nu att undervisningen återgår till att vara åldershomogen med undervisning efter ålder. Representanterna anser att de talar för de flesta föräldrarna inom bostadsområdet och vill inte vara med om några experiment i skolan med sina barn inblandade.

Hur bör rektor handla?

FÖRSÖK TILL ANALYS:

- Ett förändringsarbete har planerats, organiserats och har tagit mycket tid och kraft.
- En grupp föräldrar har inte tilltro till förändringen och jämför med skolan under sin egen skoltid.
- Föräldrarna utnyttjar sin påverkansmöjlighet, kanske utöver sina befogenheter.

DET MORALISKA PROBLEMET:

- Hur mycket får en grupp föräldrar påverka skolans utveckling?
- Skall rektorn ändra det beslut som hans biträdande rektor varit med om att besluta?
- Får "hotet" att välja skola konsekvenser för rektorns ställningstagande?

ARBETSENHETENS ARBETE

Arbetsenheten har en beskrivning som anger inom vilka områden den fattar beslut. Bl. a. Beslutar man själv om sina arbetsformer. Arbetsenheten har gemensam sammanträdestid varje onsdag klockan 15.00 – 16.30. Denna tid är avsedd för pedagogisk planering och ett gemensamt ansvarstagande för verksamheten i arbetsenheten.

Efter några veckor in på höstterminen kommer två NO-lärare till biträdande rektor och begär ett samtal om sammanträdestiderna i

arbetsenheten.

”Du vet hur mycket tid och engagemang vi lägger ner på arbetet i skolan. Vårt utvecklingsprojekt inom NO-undervisningen är mycket uppskattat av eleverna och även bland kollegor på skolan har vi fått bra respons på projektarbetet. Fler och fler börjar tillämpa vårt arbetssätt. Vad vi vill säga dig är att vi vill slippa sitta av all tid på sammanträdena i arbetsenheten. Vi tycker att det går åt alldeles för mycket tid till tjafs om regler och elevvård etc. och att man aldrig kan fatta några beslut. Vi vill heller använda vår tid på onsdagarna till att planera och utveckla arbetet inom NO-undervisningen. Vi anser att det kommer eleverna bättre till del än att sitta av arbetsenhetens sammanträden. Vi har talat med arbetsenhetsledaren och hon har int något att invända mot att vi gör egen planering på onsdagarna. Vi vill att du ger oss tillåtelse att planera på egen hand åtminstone en timme av tiden på onsdagarna.”

Hur bör biträdande rektor handla?

FÖRSÖK TILL ANALYS:

- Det finns ett beslut om gemensam sammanträdestid.
- Några lärare i arbetsenheten vill utnyttja den gemensamma arbetstiden till annat, eget arbete.
- Enligt lärarna är ledaren i arbetsenheten på att några lärare är frånvarande under en del av den gemensamma sammanträdestiden.

DET MORALISKA PROBLEMET:

- Kan arbetsenheten fortsätta att planera och fungera om inte alla ingående lärare deltar?
- Varför går lärarna till biträdande rektor när arbetsenheten och arbetsenhetsledaren själva bestämmer över sin sammanträdestid?
- Har alla i arbetsenheten diskuterat arbetsenhetens arbete tillräckligt?
- Får planering av undervisningen gå ut över den gemensamma planeringen?
- Vad händer i den egna och övriga arbetsenheter om de två NO-lärarna får igenom sitt önskemål?

SKALL ELEVEN FÅ LEDIGT?

Eleven NN:s föräldrar är skilda.

Fadern har vårdnaden. Eleven bor hos denne. Föräldrarna bor i samma stad.

Pojken går i skolår 6.

Modern lämnar in en begäran om lov för eleven för att kunna resa på semester under en vecka. Då klassföreståndaren vet att föräldrarna inte

har någon som helst kontakt med varandra lämnar han anhållan vidare till rektor.

Hur ska rektor agera?

”SÄGER NÅGON SVARTSKALLE SMÄLLER DET DIREKT.”

Bakgrund I:

Skolan har diskuterat våld och hot om våld en längre tid. Det blir alltmer uppenbart att konflikter mellan elever ofta får en brutal utgång med sparkar, skallningar och åtföljande skador.

Policy:

Skolan accepterar inte ett beteende som inte accepteras i samhället i övrigt. Allt våld mellan elever ska:

1. Polisanmälas. 2. Utredas så fort som möjligt – med föräldrarna inkopplade.

Bakgrund II:

En elev med invandrarbakgrund slår ner en elev med svensk bakgrund efter att i en ordväxling ha blivit kallad ”svartskalle”. Blodvite uppstår och eleven svimmar. Läkare konstaterar spräckt läpp och ”lösa” tänder.

Åtgärder:

- Skolan polisanmäler händelsen
- Skolan kallar respektive förälder samma dag och går igenom händelsen.
- Skolan ordnar träff med samtliga inblandade där händelsen får sin upplösning och eleverna ”blir sams”.

Reflektioner:

- Ska händelsen betraktas som avslutad och vilken roll får då polisanmälan?
- Ska/Kan skolan agera för att anmälan som är gjord ej behöver gå vidare eftersom händelsen fått sin upplösning?
- Vilken roll spelar massmedia i just detta fall? Är det en utlösande faktor eller...?

FÖRSÖK TILL ANALYS:

- Skolan har rasistiska problem.
- Skolan har tagit en policy mot våld
- Våld som strider mot skolans policy har inträffat och en elev har blivit allvarligt skadad.
- Polisanmälan och skolans försök att lösa problemet åstadkommer en konflikt.
- Massmedia har stor betydelse när det gäller problemen på skolan.

DET MORALISKA PROBLEMET:

- Har skolan gjort tillräckligt för att överbrygga de konflikter som finns på skolan?
- Skall skolan göra avsteg från sin policy?
- Är det rätt att ta sådana policybeslut som skolan gjort?
- Skall skolan ta egna initiativ efter att ha gjort polisanmälan?
- Hur kan/skall skolan arbeta vidare med de inblandade efter polisanmälan?
- Hur påverkas skolans personal av massmedias intresse och vilka konsekvenser får det för det fortsatta arbetet?

DE SÖNDERSKURNA SOFFORNA

Hej!

Jag är rektor på en 7 – 9-skola, c:a 500 elever. För ett par år sedan inreddes ett mycket fint och rymligt rum för eleverna. De skinnklädda, stoppade sofforna är mycket populära. Tyvärr är de inte tillräckligt många och elevrådet har länge önskat att fler ska köpas in. Det är också beslutat, men hittills har vi inte lyckats skapa ekonomiskt utrymme för att verkställa beslutet.

Under de senaste veckorna har flera soffor skadats. Någon eller några har med något vasst föremål (kniv?) skurit sönder skinnet i flera soffor. Jag har ilsknat till och börjat nysta i det här för att försöka hitta den eller de skyldiga. Jag har kallat in ett antal elever till expeditionen, samtalat med dem och ställt en del rätt påträngande frågor, t. ex. om eleven ifråga brukar ha kniv med sig i skolan.

I går kväll ringde en uppretad fader hem till mig och undrade vad i all sin dar jag håller på med. "Med vilken rätt håller du förhör med min pojke utan att jag är med?" var bland andra en fråga.

Vad svarar man på den frågan?

Hur ska jag hantera problemet i fortsättningen?

FÖRSÖK TILL ANALYS:

1. Ett antal soffor har skadats, man vet inte vem som är ansvarig för skadegörelsen.
2. Rektor har startat en egen utredning för att genom samtal/förhör med ett antal misstänkta (?) få fram vem/vilka som är skyldig(a) till skadegörelsen.
3. Rektors undersökningsmetod har upprört en förälder, som ifrågasätter rektors rätt att handla som hon gör.

DET MORALISKA PROBLEMET:

- Ska rektor – även om det är juridiskt korrekt – förhöra en elev utan att någon av elevens föräldrar är med?
- Vilka etiskt hållbara kriterier kan rektor åberopa för sitt urval av elever som kallas in till samtal?

SNÄLL BITRÄDANDE REKTOR BEVILJAR LEDIGHET

Förutsättning:

En gymnasieskola som består av två skolbyggnader på ganska långt avstånd från varandra. På huvudskolan finns rektor och ett antal biträdande rektorer och på annexskolan finns en biträdande rektor som svarar för skolledningen.

Den samlade skolledningen har uppmärksammat att allt fler elever vill ha några ledighetsdagar då och då för de mest varierande ändamål. Särskilt gäller detta de yrkesförberedande programmen. Eleverna vill sedan ha stödundervisning för att komma ifatt det de förlorat. Skolledningen har inte möjligheter att bevilja detta och ser hur ledigheterna sänker kvaliteten i utbildningen.

Inför det nya läsåret har skolledningen kommit överens om:

- Rektor skall inte längre bevilja ledighet till eleverna.
- Rektors rätt att bevilja ledighet delegeras direkt till klassföreståndaren, alternativt den berörde läraren, med uppdrag att innan ledighet beviljas tala igenom situationen med den elev som vill ha ledigt.
- Avsikten med dessa förändringar är att få eleverna att ta större ansvar för den egna studiesituationen och att träna ansvarstagande i allmänhet.

Vid besök på annexskolan en månad in på terminen finner rektor att biträdande rektor där har fallit undan för trycket från lärarna. Lärarnas önskan kan formuleras så här:

”För att alla ledighetsärenden skall hanteras på samma sätt svarar biträdande rektor för allt beviljande av ledighet.”

Resultatet? – Elevernas ansvarstagande är lika litet som innan skolledarna diskuterade frågan och tog sitt beslut...

Hur bör rektor handla?

FÖRSÖK TILL ANALYS:

Biträdande rektors situation kan dels definieras som lojalitetsdilemma (gentemot ledningsgruppen) dels som ledningsdilemma (hantera grupptricket från underställd personal).

DET MORALISKA PROBLEMET:

Vilka åtgärder från rektors sida faller inom ramen för ett etiskt riktigt handlande?

ÅSIKTSFRIHET FÖR CHEFER?

Vad är ett etiskt dilemma? Jag har gått och funderat på en händelse jag varit med om. Egentligen känns det inte som ett dilemma för mig, men kanske att det blev det för andra personer.

Inför organisationsförändring på min arbetsplats gjordes flera utredningar. De diskuterades i olika grupper, och förslag gick så småningom till fack och politiker. Innan några beslut var tagna talade jag med fackliga företrädare och även med politiker, som jag då hade förtroende för, om utredningen och mina synpunkter på hur man borde besluta.

Jag fick efter det klara signaler från min närmast överordnade chef om att jag sprang omkring och "pratade" där jag inte borde.

Jag har alltid ansett att man även som tjänsteman har rätt att argumentera och påverka beslutsfattare **innan** ett beslut är fattat, men att man givetvis måste vara lojal mot det beslut som tas. Jag har också trott att jag kunde tala med politiker och för dem ha förtroendet att de inte går vidare med vad som sägs i ett sådant samtal.

Beslut fattades i enlighet med det förslag jag hade kritiserat på vissa punkter, och jag har inte arbetat mot det, trots att det inte blev som jag önskade. Flera med mig har dock så småningom sett att det inte var ett beslut som underlättade för verksamheten.

Har Du synpunkter på mitt agerande före beslutstillfället?

Hur bör jag handla nu?

B. Rområd

Rektor

- Gjorde BR rätt som försökte påverka beslutsfattarna?
- Ska BR fortsätta att vara helt lojal med beslutet eller ska han tillsammans med sina meningsfränder arbeta för en förändring?

LÄRARE SOM INTE FUNGERAR

En språklärare X har vandrat runt på diverse skolor i länet och bitit sig fast med ett förordnande på 75% i L kommun. Hennes rektor har suttit med på åtskilliga lektioner och konstaterat brister i konflikthantering samt i ämneskunskaperna. Rektorn har genom upprepade samtal försök få

henne att inse att hon egentligen inte borde vara lärare och anmält henne till utredning som stannat av.

För två år sedan blev läget så prekärt att en föräldragrupp hotade med att hålla eleverna hemma om de i fortsättningen skulle undervisas av den här läraren. Rektor satte då in specialläraren och språkläraren fick ta över specialundervisningen. Under förra läsåret undervisade lärare X 25% i normalgrupp och var vikarie 50%. Inför detta läsåret påtalades brister igen men hon har sitt förordnande på 75% och är nu vikarie på hela sitt förordnande.

Rektorn hade av flera skäl gärna sett en annan lösning.

Skolchefen accepterar inte att lärare X sägs upp och inte heller att hon förflyttas till ett annat område i kommunen.

Hur bör rektorn handla?

FÖRSÖK TILL ANALYS:

- Rektorn vill bli av med lärare X
- Rektorn kan inte, eftersom han inte har stöd av skolchefen, säga upp läraren trots att hon inte har kompetens att undervisa.
- Rektorn försöker lösa problemet med kortsiktiga, lokala lösningar.
- Om inget händer riskerar rektorn att föräldrarna agerar genom att hålla sina barn hemma eller välja annan skola.

DET MORALISKA PROBLEMET:

- Har rektorn diskuterat med lärare X om det nödvändiga i att hon förändrar sitt sätt att undervisa och gett henne tillräckligt stöd i hennes arbete?
- I vems intresse ligger det att lärare X slutar?
- Vem/vad skadar de kortsiktiga lösningarna?
- Hur mår de inblandade?

“ALKISEN”

Lärare A har alkoholproblem. Detta är känt sedan flera år. Samtal har förts med A, han har läkarkontakt och problemet är beskrivet för personalsekreteraren.

En dag anmäler en annan lärare A till skolledningen.

A har under en lektion uppträtt mycket illa, varit förvirrad och talat osammanhängande om annat än vad som hörde till ämnet. A har varit oförsämd, ironisk och på ett förnedrande sätt anspelat på deras könstillhörighet och etniska bakgrund. Eleverna är upprörda och vill inte

undervisas av läraren längre.

Skolledningen diskuterar ärendet. Läraren kallas till samtal. Kontakter tas med läkare och personalsekreterare. Resultatet blir att A sjukskrivs en vecka. Eleverna får en ny lärare men A fortsätter att undervisa i övriga klasser.

Biträdande rektor föreslår i ledningsgruppen att skolledningen måste följa upp lärare A i fortsättningen på så sätt att någon skolledare då och då går in på A:s lektioner.

Förslaget avvisas av rektor. Uppföljning kan ske vid andra tillfällen, till exempel i personalrummet.

Oenighet föreligger således i ledningsgruppen om hur man följer upp problemet...

DET MORALISKA PROBLEMET:

- Ska lärare A byta arbetsuppgifter
- Hur kan förtroendet för läraren återvinnas?
- Ska biträdande rektor ta några egna initiativ?

ATT SÄTTA RÄTT LÖN

I år hade rektor möjlighet att nyanställa en lärare. Hon kom från en annan kommun och hade några års erfarenhet. Vi bedömde både utifrån intervjun, redovisade meriter och referenser, att vi gjort ett "klipp", när vi anställde denna lärare K, som är utbildad år 4 - 9 lärare.

Emellertid råkade rektor i ett dilemma, när lärare K skulle lönesättas. Med hänsyn till hennes ålder i tjänst borde hon ha minst 20 000 kronor/månad. Lärare K begärde 21 000 kronor/månad och stöddes av facket i detta krav.

I förhållande till övriga kollegor var detta naturligtvis mycket, men rektors dilemma var framför allt att skolan egentligen inte hade råd att betala mer än 18 500 kronor/månad. Nu har det gått drygt en månad in på terminen. Lönefrågan är ännu olöst. Preliminärt är lärare K lönesatt med 19 300 kronor/månad och rektor skall slutförhandla under oktober.

Hur ska rektor handla?

FÖRSÖK TILL ANALYS:

- Rektor anställer en duktig lärare.
- Läraren kommer från en annan kommun och börjar anställningen utan att lönefrågan slutgiltigt lösts.

DET MORALISKA PROBLEMET:

- Ska rektor anställa en lärare utan att lönefrågan är löst?
- Har läraren skrivit på sitt anställningsbevis?
- Kan rektor tvingas gå med på lärarens löneanspråk?

ATT HANTERA INFORMATION

(eller att informera eller inte informera...)

Du har blivit kontaktad av en mamma. Hon har i förtroende berättat för dig om bakgrunden till sonen Jonas' besvärliga lynne och uppträdande just nu.

Fadern är mentalt sjuk och mamman har tröttnat på äktenskapet. Skilsmässan skall komma, men än så länge vill man inte ha det officiellt av hänsyn till pappan.

Mamman tycker det är viktigt att du vet hur det ligger till, "så att inte skolan gör det ännu besvärligare för Jonas".

Jonas har burit sig riktigt illa åt mot flera lärare, och de har tagit upp frågan i arbetslaget. Nu har arbetslaget skickat problemet vidare till elevvårdskonferensen.

Röster om radikala åtgärder höjs; fördragsamheten med hans beteende är låg. Visst kan du förstå deras inställning och förslag till åtgärder. Samtidigt är du helt övertygad om att lärarnas inställning skulle vara en annan om de kände till Jonas' situation...

Vad gör du nu?

FÖRSÖK TILL ANALYS:

- Rektor har blivit kontaktad av en mamma.
- Rektor har i förtroende fått information om familjens hemförhållanden.
- Sonen visar med all tydlighet att han inte mår bra.
- Lärarlaget accepterar inte elevens beteende.

DET MORALISKA PROBLEMET:

- Kan rektor bryta sekretessen?
- Ska rektor kalla mamman till sonens elevvårdskonferens?

KLASSRÅDET

Skolledarna och ae-ledarna har tillsammans genomfört elevrådsutbildningar på skolan under ett par år. Syftet har varit att stärka elevernas inflytande i planering och genomförande av undervisningen och att ge praktiska exempel på demokratiska arbetsformer.

Elevrådet har efter utbildningen lovats stöd och hjälp för att klara av ansvaret att utveckla klassråden till ett instrument för elevernas inflytande. Ae-ledarna har även en viss ersättning för att stödja elevrådets och klassrådets utveckling.

En dag i slutet av september får rektor besök av elevrådets ordförande och två klassrådsrepresentanter för 8A. De vill samtala med rektor om klassrådet.

Eleverna säger till rektor: "Under senare delen av förra läsåret och nu under hösten har klassrådet inte alls fungerat på det sätt som vi kom fram till under vår utbildning. Klassföreståndaren tar inget ansvar för klassrådet. Han börjar varje gång med att ta reda på vilka som är frånvarande, sedan sätter han sig längst ner i klassrummet och låter det bara flyta. Klassrådet blir ett enda stort kaos, där alla skriker i munnen på varandra."

Elevrådets ordförande meddelar rektor att hon talat med ae-ledaren om problemet och att han lovat att prata med klassföreståndaren om dennes ansvar för klassrådet och dess arbete.

"Men ingenting har hänt. Ibland lämnar klassföreståndaren klassrådet innan tiden är slut, vilket som regel innebär att alla bara rusar iväg," slutar hon.

Hur bör rektor handla?

FÖRSÖK TILL ANALYS:

1. Det tycks föreligga en konflikt mellan skolans strävan och klassföreståndarens inställning.
2. Det är oklart vad som utspelat sig i samtalet mellan ae-ledaren och klassföreståndaren.

DET MORALISKA PROBLEMET:

- Hur får rektor klassföreståndaren med på noterna utan att kränka hans yrkes stolthet?

ÅTAL MOT ANSTÄLLD

En vaktmästare vid X-skolan har åtalats för sexuellt ofredande av minderårig. De hela har inte skett på skolan och ingen av skolans elever är inblandad. Rektor är än så länge den enda på skolan som känner till historien.

Konkret kan problemet beskrivas:

Kan rektor tillåta att denna person arbetar kvar på skolan (f – 6) under tiden fram till rättegång och dom? Det kan röra sig om ett par månader. Juridiskt och mänskligt skall ju den misstänkte betraktas som oskyldig till

dess en fällande dom avkunnas.

Om han skall vara kvar, skall någon på skolan informeras?

Skall hans arbetsuppgifter förändras?

Skall man ordna med någon form av övervakning?

Vad händer, om rektor – utan att informera någon annan - låter vaktmästaren arbeta kvar och denne gör sig skyldig till liknande brott mot någon av eleverna?

Hur skall rektor handla?

FRÅGOR ATT TA STÄLLNING TILL:

- På vilka *etiska* principer kan rektor grunda ett beslut om att stänga av vaktmästaren från jobbet?
- Vilka *etiska* principer talar för att vaktmästaren ska vara kvar i sitt arbete?
- Vilka *etiska* principer stöder att rektor informerar fler på skolan?
- Vilka *etiska* principer stöder motsatsen d. v. s. att rektor hemlighåller vad han vet?

RÄTTVISA BETYG, FINNS DOM?

En invandrarelev går på en NV-linje. Han är relativt duktig i matematik och naturvetenskapliga ämnen men klarar sig dåligt i engelska. Pojken är hårt pressad och tidvis sjukskriven.

Å 1 på gymnasiet får han ett "Snällt G" i engelska av sin lärare.

Läraryte sker mellan år 1 och år 2. Enligt den nye läraren ligger elevens inlämningsuppgifter på en hög nivå, men proven som genomförs på skolan visar att eleven har mycket dåliga kunskaper. Den nye läraren ger pojken betyget IG i engelska på hösten år 2.

Pappan är högutbildad, ringer vid ett flertal tillfällen till läraren och påpekar att sonen skall ha ett högre betyg i engelska.

Ett möte planeras med rektor, läraren och pappan...

Hur förbereder rektor mötet?

FÖRSÖK TILL ANALYS:

- Eleven förefaller av någon anledning pressad, är ofta sjuk
- Inlämningsuppgifterna på hög nivå – uppgifter som görs i skolan tvärtom.
- Pappan påpekar att sonen ska ha bättre betyg.
- Det föreligger olika uppfattningar hos lärare och förälder

DET MORALISKA PROBLEMET:

- Hur bemöter rektorn och läraren pappan?

- Kan rektorn ändra redan fattat beslut om betyg?
- Är det moraliskt rätt gentemot eleven att ge Godkänd i engelska?